

Două statui de *tarabostes* daci în *Grădina Palatului Versailles* din Franța

de George V Grigore

În Franța, pe aleile adumbrite ale grădinii *Castelului Versailles* (Palatul Versailles), printre alte zeci și sute de statui sunt și două statui impunătoare de daci (*tarabostes*) din marmură albă. Aflu că acestea sunt replici ale altor două statui – de data acesta antice – create de sculptorii Antoine Andre și Mathieu Lespagnandelle (Espagnandel). Dintre cele două, una reprezintă un dac ce repetă același gest cu mâinile – gest devenit cumva identitar -, respectiv are mâna stângă „suspendată” într-o eșarfă și o susține cu cea dreaptă (să separăm lucrurile; să încercăm să întârziem cataclismul ce va veni). De asemenea, cealaltă statuie își ține brațele peste piept, așa ca într-o îmbrățișare personală, dar de fapt simbolizează cele două sensuri ale timpului în creație (schimbarea de sens, zona Nodului lui Isis sau Hercule; timp al lui Dionysos – Bachuss, cel dublat –amețit). Poziția brațelor statuiilor de daci are o simbolistică asemănătoare cu „limbajul” semnelor din brațe ale polițiștilor „de circulație” rutieră. *Palatul Versailles* (numit și *Castelul Versailles*; în franceză „*Chateau de Versailles*”) este un castel regal construit la Versailles, în Franța. A fost reședința regilor Franței Ludovic al XIV-lea, Ludovic al XV-lea și Ludovic al XVI-lea. Acest castel se înscrie printre cele mai remarcabile monumente din Franța, nu numai prin frumusețe, ci și prin prisma evenimentelor. El devine reședință regală permanentă începând cu anul 1682, când regele Ludovic al XIV-lea a mutat curtea de la Paris, până în 1789, când familia regală a fost forțată să se întoarcă în capitală, cu excepția a câțiva ani din

timpul Regenței. *Castelul Versailles* reprezintă un simbol al monarhiei absolute adoptat de către Ludovic al XIV-lea. În acest castel, în *Galeria Oglinzilor*, a fost semnat *Tratatul de la Versailles*. În 1837 palatul a devenit primul muzeu de istorie al Franței. Impozante sunt și *Grădinile de la Palatul Versailles*. Dimensiunile acestor grădini istorice și deopotrivă moderne sunt enorme, fiind desfășurate pe mai mult de 800 de hectare, ceea ce face practic imposibilă vizitarea lor pe jos. Sunt amenajate linii de trenuleț sau pot fi folosite mici mașinuțe electrice, cu care vizitatorii pot ajunge în cele mai îndepărtate colțuri ale acestui paradis ale cărui planuri arhitecturale au fost făcute de către Andre le Notre (1613-1700). Acest arhitect de grădini le-a modificat și îmbogățit timp de aproape 40 de ani, până au ajuns la forma din prezent, grație aplecării pentru frumos pe care o avea „Regele Soare“ (Ludovic al XIV-lea). Parcul superb al palatului nu este format doar din grădini, ci este și un adevărat muzeu, având numeroase statui, ansambluri sculpturale și o mulțime de fântâni, alimentate cu apă de țevi a căror lungime însumată este de circa 50 de kilometri. În centrul grădinilor există un mare canal cu apă, în formă de cruce, iar grădinile sunt grupate în patru mari zone, după punctele cardinale. Porțiunea cu cea mai mare bogăție de verdeață și cu cele mai multe specii de plante este în nord. Ca alte atracții avem două bazine cu apă: bazinul Dragonului, cu o statuie ce aruncă un jet uriaș de apă, de peste 20 de metri înălțime, și bazinul lui Neptun. Mai există grupuri statuare formate din câte patru statui ce înfățișează anotimpurile, continentele, temperamentele umane, o piramidă executată din marmură, susținută de tritoni și delfini din plumb, și o grotă, *Grota lui Tethys*. Terasa palatului se deschide spre partea de sud, astfel că grădinile din această zonă pot fi admirate dintr-un unghi deosebit, vizitatorii bucurându-se de priveliștea *Fântânei Latona*, care are în centru o statuie ce o întruchipează pe Latona și pe copiii ei, și o mulțime de broscui, 6 ieșind din apă pe jumătate și alți 24 fiind pe platforma de gazon. De pe această terasă se coboară pe scări până la *Aleea Regală*, ale cărei dimensiuni sunt cu adevărat generoase, având

peste 300 de metri lungime și 40 lățime, fiind și străjuită de statui, câte 9 pe fiecare parte. Aleea se termină la *Bazinul lui Apollo*, unde este și statuia aurită a acestuia, realizată între anii 1668 și 1670, de către Jean Baptiste Tuby. În partea de est, vizitatorii pot admira o terasă formată din bazine cu apă, iar fiecare bazin are câte 4 statui care simbolizează fluviile Franței. La bazinul Latonei se ajunge coborând niște scări, pe care există 6 statui purtând numele: Ziua, Seara, Aerul, Soarele, Apa și Primăvara. Apartamentele reginei dădeau spre vest, iar zona aceasta de grădini este formată dintr-o galerie centrală de 155 de metri, încadrată de alte două galerii, 4 porțiuni de gazon și un bazin circular, toate întinse pe 3 hectare. Regele și regina își puteau distra invitații de seamă și într-un spațiu de bal aflat în aer liber, construit sub formă de amfiteatru, cu cascadă și cu o platformă de dans în mijloc. Și regele avea spațiul său, unde avea la dispoziție un bazin (*Bazinul Oglinzilor*) în care încerca machetele navelor de război.

Aici, în Franța, pe aleile grădinii *Palatului Versailles*, „asistând” la diferitele schimbări politice și la urzeala jocurilor de culise, stau în liniștea lor măreață două statui impunătoare de daci (tarabostes) din marmură albă. Dacă ajungeți pe aceste alei, căutați statuile strămoșilor daci, cărora cei ca au ridicat această minune arhitecturală și istorică, le-au acordat importanță și onoare.

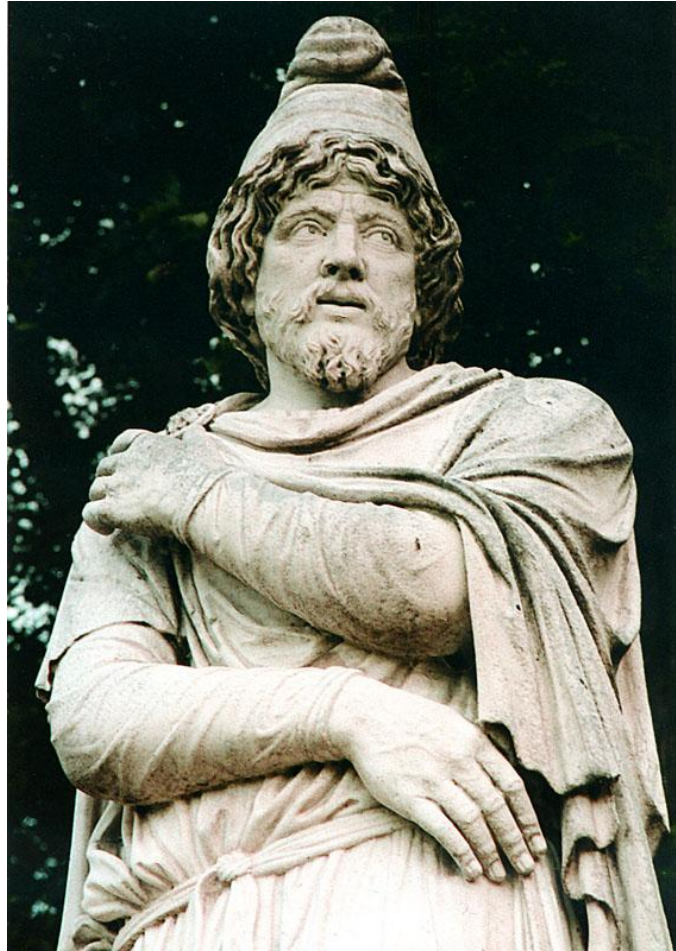
Palatul Versailles – Franța – Vedere aeriană

Palatul Versailles – Franța – Aleile cu statui

Statuie de tarabostes dac, pe aleile *Grădinii Palatului Versailles* - Franța

Statuie de tarabostes dac, pe aleile *Grădinii Palatului Versailles*– Franța. Statuia poartă boneta frigiană caracteristică (cu vârful întors; cârligul care ne trage la origini periodic) are brațele peste piept, așa ca într-o îmbrățișare personală, dar de fapt simbolizează cele două sensuri ale timpului în creație (schimbarea de sens, zona Nodului lui Isis sau Hercule; timp al lui Dionysos – Bachuss, cel dublat –amețit). Poziția brațelor statuilor de daci are o simbolistică asemănătoare cu „limbajul” semnelor din brațe ale polițiștilor „de circulație” rutieră.

Statuie de tarabostes dac, pe aleile *Grădinii Palatului Versailles*– Franța. Dacul reprezintă prezintă același gest cu mâinile – gest devenit cumva identitar -, respectiv are mâna stângă „suspendată” într-o eșarfă și o susține cu cea dreaptă (să separăm lucrurile; să încercăm să întârziem cataclismul ce va veni). Poziția brațelor statuilor de daci are o simbolică asemănătoare cu „limbajul” semnelor din brațe ale polițiștilor „de circulație” rutieră.

Statuie de tarabostes dac, pe aleile *Grădinii Palatului Versailles*– Franța. Poartă boneta frigiană („care frige”; focul din cer) caracteristică.